

Zala-Somogyi Közlöny

Nagy-Kanizsa város helyhatóságának, nemkülönbén a „zalamegyei gazdasági egyesület” és a „nagy-kanizsai kereskedelmi s iparbank” ugy a „Zala-Somogy” gőzhajózási részvénytársulat hivatalos értesítője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s esütörtökön, megjelenő vegyes tartalmu lap.

Előzetési ár:
 egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
 Egy szám 10 kr.
Hirdetések jutányosan.
 NYILTTÉRBESEN
 soronkint 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.

A lap szellemi részét
 illető közlemények a
 szerkesztőnek, —
 anyagi részét illető
 közlemények pedig a
 kiadóhoz bérmentve in-
 tázendők:
 NAGY-KANIZSA
 Wlassicschaz.

A zalamegyei gazdasági egyesület tagjai felkéretnek, hogy f. évi május 5-én délutáni 5 órakor, Zala-Egerszegen, az egyesület szállásán tartandó évnegyedes gyűlésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek annyival inkább, mivel több rendbeli fontos tárgyon kívül esetleg az elnökök választása is előfordulhat.
 Zala-Egerszeg, 1873. ápril 2.
Gróf BATTYANY ZS. m. k.,
 elnök.
Árva István, Besseney Ernő, m. k.
 alelnök. 2-odalelnök.

Komoly szavak a járvány-himlőről.
 III.
 Mondottam, hogy a „Magyar állam-
 orvos-rendőri intézmény” szükségkép meg-
 kívánja a kényszerrel gyámolítást, mert né-
 pünk még maiglan sem tudja kellően be-
 csúlni a törvényeket, mi által rendszerint,
 mint más-, ugy az orvos-rendőri intézmény
 is legtöbbször a végrehajtásnál válik hatás-
 talanná. Itt válnak érvénytelenné igen sok
 esetben a legrázkódtatóbb viszonyok közé-
 pette is az üdvös intézkedések.

mert a gyermekek iskolalátogatás helyett máshova fordulnak, a mester pedig gazda-
 sága után néz.
 A községi faiskolák szervezése komolyan rendeltetett el, majnem minden megyében rendező bizottságok, gondnokok alakultak, nevezettek ki, a magas kormány vándorkertészeket állapított meg, csakhogy kedvező lendület adhasson ezen szép, üd-
 vös és hasznos intézménynek, és dacára mindezeknek, csak kivételesen fogunk köz-
 ségi faiskolára találni.

Egész bizonyossággal merem fölel-
 teni, hogy még nem igen mutathatni sikert.
 És ha némely község kijelente is a tért, az
 vagy nevétséges szük, vagy — miután a
 mesterek kezelése alatt áll — kukoricza,
 krumpli, luczerna alá fordítatik.
 A mezei rendőrtörvény telje-
 sen érvénytelen, mert alig van, de tán nincs
 is község, melyben az figyelembe vétetnek,
 ugy vagyunk azzal, mintha már többé nem
 is léteznék és semmi szükség sem volna
 arra. Ha végig tekintünk a sík mezőn, leg-
 kivált hajnalban, vagy alkony táján, ugy
 részletekben fogunk találkozni magánlegel-
 tetőkkel, s ha szorosán kutatók a barmok
 tulajdonosait, ugy bizonyára még a falu bi-
 rájának marháit is tiltott helyeken lelhet-
 nök föl.

A pásztor-koldus ügy régen ki-
 fogott a törvényeken.
 Ilyesek s ezekhez hasonlók után teljes
 joggal lehet elmondanunk, hogy hazánkban
 a törvényeknek csak a törvényhozó házban
 van kellő becsük és nem azon kívül.
 Ily viszonyok közt ujjászervezké-
 sünkre vonatkozólag, hogy a „Magyar ál-
 lam orvos-rendőri intézményt” kényszerrel
 kívánom támogatni, senki sem itélhet meg;
 hogy minő kényszer alkalmaztassék — azt
 legjobban fogják tudni a reformatorok és
 nem is fognak hibázhatni, ha beletekinten-
 denek a büntető könyvbe. Én két rendbeli
 kényszer tudok megállapítani, egyike a
 physikai, másika a morális.

A járványhimlő, typhus, cholera,
 bujakór stb. oly közérdeket érintő ragályos
 betegségek, melyeket természetöknél fogva,
 emberpusztító nyavalyáknak lehet nyilvání-
 tani, mert azok — kivétel nélkül — ragá-
 lyos metelyök nagyszerű népapaszt — és
 általában satnya nemzedéket okoz. szaporít.
 A járványhimlő fejlődésének, terjesz-
 kedésének akadályozására a védhimlő ojtása
 és visszaojtás ismertetett el legbiztosabb
 módnak, azért is kormányhatóságilag ren-
 dettetett el az ojtás minden civilizált ál-
 lamban.

Voltak és vannak ma is oly férfiak,
 kik a védhimlő ojtása és a visszaojtás sikere
 fölött fekete pálcát törtek. Volt kor, és
 pedig nem rég mult időben, melyben álta-
 lánosulni kezdett azon nézet, hogy az ojtás,
 mint haszontalan és káros óvmód, szüntet-
 tessék be. Angolhonban igen is kezdett éle-
 dezni az ojtás iránti bizalmatlanság. És épen
 azért, hogy az angol kormány e tárgy föl-
 lött döntő határozatot hozhasson, állam or-
 vosi nagygyűlést tartott, melyre minden
 államból hírneves orvosok lettek meghíva.
 A tanácskozmány tárgya volt, véleményt
 mondani a fölözt, valjon hasznos-e és szük-
 séges-e a védhimlő ojtása, vagy haszontalan
 és így szükségtelen. A megállapított vé-
 lemény alapjánól kivánt a kormány intéz-
 kedni olyankép, hogy azt a nagygyűlés ja-
 vaslatára vagy beszünteti, vagy még eré-
 lyesebben élesztendi.

A tanácskozás tüzetes és nagyon érett
 volt, kimondva lett pedig a védhimlő ojtá-
 sának hasznossága és így annak szükségese-
 sége, ugymond a tanácskozmány: „A véd-
 himlő ojtása ha nem is törli el minden em-
 bernél életfogytiglanra a kórhajlamot, a fo-
 gékonytságot, annyit mégis tesz, hogy a
 rendszeren, jó eredménnyel beojtottaknak
 legnagyobb része életfogytiglanra is elveszti
 a himlőragály iránti fogékonytságot s csak
 kiváló esetekben himlőznek azok élemedett
 korban, ennél fogva javaslatba hozatik, hogy
 az ojtást minden emberen életen át kétszer
 kell teljesíteni, névszerint elsőben a cseese-

mő vagy kiskorban, másodsor pedig a föl-
 serdülés életszakában. Az elsőnek ojtás-
 a másoknak visszaojtási czim adatott.”

A nagygyűlésnek ezen eredménye
 alapján az angol kormány elhatározta, hogy
 az ojtás mulhatlan hajtassék végre, a visz-
 szaojtásra azonban kényszer nem állapi-
 tott meg.
 A nagygyűlésben megállapított orvosi
 vélemény és az angol kormányhatáro-
 zata jegyzőkönyvileg közöltetett minden
 europai állammal, melynek azon sikere lett,
 hogy a védhimlő ojtása az államok által
 elfogadtatott, valamint a visszaojtás elve is.
 Ez oka annak, hogy hazánkban is gyako-
 roltatik az ojtás és visszaojtás.

A többi államok az ojtást kényszer-
 rel is teljesítették, a visszaojtásra kényszer
 nem állapítottak meg, a készség mindenki-
 nek saját belátására van bízva. Hazánkban
 kényszer nélkül ojtunk.

A külföldi morális s physikai kény-
 szerük a következő: Iskolába járni minden
 gyermek köteles, legyen az bárminő szülök-
 től származott, s ha abból visszatartoztat-
 tik, felelős a szülő. Ennek alapján mindaz,
 aki orvosilag be nem bizonyítja, hogy si-
 kerrel lett beojtva, iskolába nem bocsáj-
 tható, akik be nem ojtattak, jótéteményben
 soha sem részesülhetnek, mind az, aki vala-
 mely intézetbe kíván fölvetetni, nyarpon inas
 kíván lenni, ojtásról szóló bizonyítványt
 kénytelen felmutatni, sőt még a házassá-
 ndóktól is előkéretik az. Föl nem mutatha-
 tás esetére minden kérelmében visszautasít-
 tatik, s ha valaki valahogy ojtatlan maradt,
 még házasságra kelése perczében is a beoj-
 tásra utaltatik. Ezt nevezem és tartom mo-
 rális kényszernek.

Mivel a természetes himlő ragályos,
 tehát fertőzés által terjeszkedhető, azért is
 a himlősek háza lezaratik, táblára iratik,
 hogy e házban himlősbeteg van, s ez által
 korlátoltassék a ragály terjeszkedhetése,
 bizonyos viszonyok közt a himlősbeteg kó-
 rodába, a halott pedig halotti kamarába
 rendeltetik. S ha a himlősbeteg rendőri ki-

TÁRCZA.

Husvét-ünnepén.

— 1873. —
 Kis gyerkőczök szaladgálnak
 Utezhosszat, vidorán;
 Kezeikben piros tojás,
 Rajtok szép új ruha van.
 Örömsomolyt lövell arcuk,
 Kedvök széles, végtelen;
 Nem ismerik, mi oly súlylyal
 Ül a meglett emberen . . .
 Felsőhajta szárnyal végig
 Emlékek a mult felett —
 Istenem, mi változást tőn
 Rövid három évtized!
 Mi másként volt, midőn e nap
 Megosztá azt mind velem,
 Min ma ezen lelkesülnek,
 Itt az élet-tengeren.
 Lealkonyult, mi e korban
 Szép világot, élet ad —
 S ha letint az ábránd, remény:
 Fájdalom, mi megmarad.
 S bútakarta szív sugalmán
 Zeng utóbb az árva lant:
 Csak még egyszer vissza a kort,
 Azt a búttan, gondtalant!
 NOTTER ANTAL.

A tengerész küzdelme.

— Beszély francziából. —
 (Folytatás.)

— Mi gondod van rá!
 — Sok, igen sok. Avonnet ugy szeretem,
 mint saját leányomat.
 — Mindegy, ez a te szerencsétlenséged,
 de Avonnenak megkell halnia, igen megkell
 halnia, mert esküvését megtörte. Ártalmamra
 cselekedett, büntetve kell lennie, felett Keinec
 sötét elhatározottsággal.
 Marcof felemelkedett, s fel-alá járt kajüt-
 jében.
 — Keinec! — mond előtte megállva —
 ismételve mondom, én Avonnet, mint saját
 gyermekemet, szeretem. Ha azt meggyilkolod,
 ne merészelj előttem megjelenni; de ha meg-
 bocsájtasz neki, ugy a helyed megmarad kajüt-
 temben és én fentartom azt számodra, mig eljősz
 s reá számot tarthatsz.
 — Ha te Avonnet szereted, mint mondád,
 miért akadályozasz engem feltett szándékom
 kivitelében.
 — Mert akkor tégedet kellene meggyil-
 kolnom.
 — Olj meg csak Marcof, öl meg! Ugy
 legalább nem fogok tovább szenvedni.
 Marcof elérzékenyült ez elszánt, koserű
 szavakon s megragadá Keinec kezét. — Barát-
 om! nem emlékszel arra, hogy szegény atyád
 meghalt, midőn e hajót megmenteni akará,
 melyen én parancsnok vagyok, s most, midőn
 te megmentéd, megöljelek. Rút hálátlanság
 volna. Keinec, ha én téged szenvedni nem
 láthatnálak, életemből tíz évet sziveson odaad-

nék; de, hogy mégis rettentő szándékodban
 megakadályozhassalak, kérlek, ne menj a partra.
 Keinec nem felelt, szemét lesüté, arezán
 a legnagyobb belső küzdelem kinyomata lát-
 szék. — Egyszerre a gyötörő lelki küzdelmek-
 ből kiszakítva magát, gyors mozgást tőn, Mar-
 cof kezét megszorítá, övét égre emelvén, mor-
 donyával a vállán a cajtűből kirohant.
 — Ó gyilkolni fog! kiált Marcof öklével
 az asztra utve, ugy, hogy annak teteje elre-
 pedt. Miért kelle Avonnenak az esküt megtör-
 ni! Oh miért hagyta magát a gazdag bérnök
 édes szavaival eltántoritani? Ezen szavakkal
 hagyta el szobáját Marcof, az ajtót becsapva, a
 hajó fedelzetére lépett.
 Keinec nem volt látható.
 Nehány matróz hevert itt-ott, hogy fá-
 radságaik és ijedelmök után kinyugodhassák
 magukat. Még éjfél messze volt.
 A hajót és a partot egy hosszú deszka
 szál kötö össze, melyen járkálni lehetett. Mar-
 cof ép erre a deszkára akar lépni, midőn egy
 ember lép elébe.
 — Jocelyn! kiált Marcof — te vagy?
 — Igen, kapitány!
 — Hogy van a Marquis?
 — Jól, csakhogy szomorú, mint mindig;
 önt kívánja még az éjszakán látni.
 — Tehát megérkezésemről már értesült?
 — Egy szolgálta várt a fürgeteg alkalmával
 Penmark partján azon parancsossal, hogy a
 Tummlernak az állomás-kikötőbeni megérkezé-
 tét azonnal jelentsé a várba. — Nem jöhetne
 ön mindjárt velem?
 — Lehetetlen! Mondd a Marquis urnak,
 hogy csak legnagyobb fontosságú teendőim
 tartóztatnak azonnal szolgálataira lehetnem,

de az éjszakán még megjelenhetni szerencsém
 lesz. —
 — Adieu tehát kapitány ur! s Jocelyn
 eltűnt a sötétségben.
 Marcof felkelti Bervict s annak néhány
 rendelést adva, két pisztolyt tűszőjébe rejtve,
 a kősziklák közt levő gyaloguton előre halad.
 Hogy Avonne és Jahoua a száraz földet
 érezték talpuk alatt, édes hálával fohászokdakt
 az égre, és siettek a falu felé.
 — Avonne! szóló ütközben az ifju.
 — Jahoua! felelt a leány homályos
 szemeit jegyesének arezára szegezve.
 — Drága Avonnem, karod reszket az
 enyémben, te fázol?
 — Nem, csak igen erőtelennek érzem
 magamat.
 — Egy kevésse nyugodjunk hát.
 — Nem, nem, inkább siessünk.
 — Keinec tekintete te rád ruszok hatott,
 Avonne valdd meg.
 — Oh igen.
 — S félsz tőle?
 — Nem tudom; nekem nemkell ő, pedig
 sohasem bántalmazott, mindenkor testvéreleg
 bánt velem! de mióta veled jegyben vagyok,
 reszketek akaratlanul, ha őtet látom.
 — Ne gondolj reá!
 — Tekintete mindig ugy szúrja szívemet.
 — Te igazságtalanul ítélsz, ő reád sem
 tekintett.
 — Keinec magának szemrehányást nem
 tehet, én vettem vissza szavamot, melyet neki
 adtam.
 — Mert nem szeretted.
 — De ő — ő szeretett engem.

hagást követ el, meggyógyulván, felelősségre vonatik, és az okozott vészhez aránylag, mint ragályt terjesztő és az egészségi közbiztonságot veszélyeztető személye, letartóztatik. Ezt nevezem fizikai kényszernek.

Ily morális és fizikai kényszer mellett azon államokban nem a hatóságok, — egészségi közegek, hanem a nép lép előre követeléseivel, mi nálunk fordítva van, — mert nem bírnak sem morális, sem pedig fizikai kényszerrel.

Annak következtében, hogy népünk nem kényszerített iskolába járni, — nem eléggé művelt arra, hogy a törvényeket tisztelni tudná és felfogni képes lenne a védhímlő ojtása jótékonyaságát, annak következtében, — hogy a rendőri intézmény kényszer által nem gyámolittatik, hazánkban minden orvos-rendőri intézkedés körül eljárási valóságos gyötrellem, igazi vajódás. Ez oka annak, hogy azon hasznos foglalkozásnak csak félig van eredménye, legtöbb esetben semmi sikere.

Mi, járásorvosok, legkevésbé félév alatt tudjuk bevégezni az ojtást, mert azon kívül, — hogy ezer meg ezer akadálylial, nehézségekkel küzdünk folyton, soha sem bírjuk az ojtást gyorsan, könnyen teljesíteni, és nem azért, mert a köznépp az ojtást nem tekintik valami jótékony, üdvös intézménynek, hanem gyermekszüntetésnek, az orvosban nem jótét, hanem ellenséget ismer föl. Ily nézettől áthatva, igen-igen sok anya nem viszi gyermekét a bejárásra, sok anyiszor mennyiszor letörli a bejött anyagot, vagy nyállal, sósvízzel, savóval lemossa, és ha a sokszor ismételt ojtás által elvégre sikerült is hímloket előidézni, azokat sokanya tüvel felszurja, tehát megérni nem engedi és nagyon sokszor az anyag hiánya miatt lehetetlenné teszi a tovább ojtást stb. stb.

Állami érdekből tekintve a védhímlő ojtását, ideje volna, hogy hazánkban is gondolvá lenne ezen intézmény rendezésére.

Rizmkákat és nem ily lapokat tölthetnek meg oly adatokkal, melyek által bizonyíthatnák azt, hogy égető szükségünk van oly „Magyar állam orvos-rendőri intézményre”, melyet mindenestire kényszernek kell gyámolítani, ha célunk e téren sikerrel működni s működésünk által az államnak is hű szolgálatot tenni a népek egészsége és élete biztonsága támogatásával.

TERSÁNCZKY.

Reformáljuk a nőnevelést!

(Folytatása és vége.)

Avagy tetszik valakinek ezafelől igazságát e szavaknak?

Példákat hozok fel az életből, családi körökből ezeket. Piruljon a felemelkedőnek át-

— Jól vagyon tehát, keressen fel engem s én vele e tárgyat elintézem.

— Isten kegyelméért! Jahoua! kiált fel a leány eljévedve.

— Nyugodjál meg Avonne, én csak a te kívánságodat fogom teljesíteni. Gondolj atyádra, ki miattad nagy felelemben lehetett. Hogy örül majd, ha téged ismét láthat.

— Egy óra múlva ott lesznék nála!

— Lásd, ott áll a lovunk.

S valóban úgy volt; honi szokás szerint Jahoua feldobá magát a nagy nyeregbe és Avonnet maga mellé ültetvén, ki lovagja derekát átkarolva tartá, s tova vágattak.

IV.

A fekete kőut.

A viharos idő megszűnt; az éj azonban még setét volt ugyan, de az elszakított felhők közt közbe-közbe egy-egy csillag fénye tört magának utat. A mindenfelé magasra gyújtott szent Iván-féle tűzek veres oszlopai, festői világlitást képeztek.

Jahoua és Avonnetnek egy hosszú, setét, durva kősziklák közt kellett áthaladniuk, mely fekete kőutnak neveztetett, s melynek két oldalán imitt-amott régi druidakövek emelkedtek. Mi ez utasításukat a szerető párnak nem követjük; hanem figyelembe véve egy alakot, ki a tengeroldal felől fáradtságosan mászott a sziklákon keresztül, egyenesen a fekete kőutnak tartva.

Ez egyen Keinec volt, ki egyik kezében a fegyvert, másikban a botját fogá, mely mászásában segítségére szolgált. Nem sokára egy sziklahasadékot ért el, melyben hasra fektet, s e lesben

hát fektet, s e lesben

kos ezélu törekvéssel átszövött szelleme, maga sem részeseülvén más irányú nevelésben, mint száznandó hajdonaink a nőnevelésben!

Rákóczy János, Pestvárosi községi tanítója díjkorozott pályaműveben olvassuk: „Nem mondom, hogy nemzetünk, mint társadalom, létele óta mit sem haladt; de annyit állíthatok, hogy mennyit a jelen korszak töle megkíván, azt még teljességben felmutatni nem tudja, tehát odáig, hol mint tökélyesen művelt társadalom ingadozás nélkül megállhatna — még nem jutott.”

Ugyane szavak társadalomra vonatkoznak, vonatkozhatnak honleányainkra is. S ha igen: úgy mi oka lehet annak, hogy hölgyeink a legalább minden tekintetben — még most sem érték el a polezot, mely a művelt külföldiekkel egy színvonalban tünetné fel őket?

Talán, mert nem tanulnak idegen nyelveket? Korántsem. Tanulnak ugyan ilyeket; de csak azért, hogy külföldieknek, s nem azért, hogy művelődjenek. A külföldi nők, a francziák, angolok nem tanulnak idegen s legkevésbé magyar nyelvet, és mégis mily műveltek.

Más tehát az ok. És pedig az, hogy haszaltalanul töltik a drága ifjúkori időt, megrakva szellemeket mindennel, mi céltalan, s üresen maradván mindentől, mi ezírányos és mi magasabb igényekre nem támaszt követelő felépést.

Pedig épen ezeket kellene szigorú tanulmányozás tárgyává tenniük; akkor lennének igaz honleányai e hazának.

Ilyen szükséges tanulmányi tárgyakul állíthatnók fel:

Először: A nőnevelési rendszerben már nélkülözhetlennek bizonyult s ugy nevezhető háztartási tudományát. Mert csak ennek tanulása által törülhetnék le a szelleműs honleányaink azon szűzenbéllyezet komolokukról, melylyel a törvényszéki ülőknék — közhiszem szerint — mindnyájokat megjegyzé akkor, midőn savanyú babot akart hozatni szakácsnéja által a piacról.

Mint hogy azonban ily tudománytan megírására még senki sem áldozta idejét eddigelő: a legösszintébb szívből s a haza összes szülőinek felkérése mellett, legyen szabad bölcselétásu közoktatásügyünk figyelmébe azt ajánlanunk, hogy a fiatal háziasszony teendőinek, illetőleg a háztartásnak rendszeres megírására pályázatot hirdeten, mit a szülők csak mely köszönettel fogadhatnak, — s elhangzanék az eszme nemesak itt, hazánkban, de fölkarolná azt a művelt külföld is, mint olyat, melynek testetési ideje immár megérkezett vala.

A beérkezett pályaművek megbírására pedig célirányos lenne a központi magyar gazdaasszonyegyletet megnyerni; mit az a legszívesebben fogadna már csak azért is, mert azon egyelet ezen eszme leginkább érdeklené, s mert nem egyes, de az összes szülők nevében lenne a bírálási végzendők átvállalására fölhíva.

A második szintén égető szükségnek bizonyult tény lenne az, hogy az eddigi idegen szellemmel túltömött nevelés nemzetivé varázsolatnák, tudván már az előbbiekből, hogy a germanisatio egyik hatalmas forrásaúl a jelenlegi nőneveléket tarthatjuk. Ez pedig eszközhető lenne, ha kivétköztetnők nevelőnőinket azon köztök még mai napság is uralkodó schlandrián nézetből, hogy magyar nyelvtant nem kell tanulni, mert azt még kised korunk-

ban megtanultuk. Épen fejét találják a szegnek, midőn így nyilatkoznak. Épen magukra mondják ki a legszigorúbb ítéletet. Nőnevelő-intézetekben a nemzeti nyelv alapos ismerete nek elajátítására mi gond sem fordítatik. S innen van, hogy pirulnak, — ha magyarul, s büszke magatartással emelkednek, ha idegen nyelven kell írniok. Valóban mely sajnálkozásunkat kell kifejeznünk, midőn az egyszerű falusiak helyesebben beszélnek és irnak nemzetü nyelvünkön, mint a francziál is tudó magyar hölgyek. Igaz, hogy aki mást becsül, magát becsüli meg; nemzeti és idegen nyelv közötti viszonyban azonban az is igaz, hogy aki egy idegen nyelvet még a mindennapiságban is saját, nemzeti nyelve fölé akar tolni: annak nincs helyes fogalma az „én“-ről.

A nemzeti történelem, a természetrajz, szám- és vegytan, mind olyanok, melyeket a nőnevelésben előadásra — legyenek azok akár nyilvánosak, akár magánintézetek — nem hogy ajánlani, de sőt kötelezett tárgygyá kellene tenni a közoktatásügyésrségnek.

Egy szóval odajutunk, hogy teljesen igazat kell adnunk azon méltóságos urnak, ki leányát nem a schlandrián női, de a józan fiui nevelésben, oktatásban részesíti. És mindezek után ha igazán komoly föltonra vesszük a dolgot: jutunk oly megezáfolhatlan érvekhez, melyek meggyőznek bennünket a felől, hogy tiszta lelkiülett kiálthassuk ki ezen elvet: Neveljük s oktatassuk leányainkat úgy, mint fiainkat!! — Mert itt az idő, hogy reformáljuk a nőnevelést, ha azt akarjuk, hogy jemenaipáltassanak a nők.

SZERÉNYI ENDRE.

Hírek.

— **Csengery Antal**, országgyűlési képviselőnk nagybecsü adománya a kis-kanizsai polgári olvasó-egylet könyvtára számára megérkezett, miről örömmel értesítjük az érdekelteket, megjegyezvén egyszeresint, hogy a könyvek nev- s illetőleg címisorát lapunk jövő számában közölni fogjuk.

— **Halálhír.** Brunner Ferencz, városunk munkás polgárának elhalálzásáról a következő gyászjelentés küldetett hozzánk: **Wostraszky Katalin**, saját és unokája **Mari**, valamint **vője Török Tivadár**, és gyermekei **Anna**, **férjezett Török**, és **Katalin** nevében szomorodott szívvel jelenti vőjének, illetőleg apja és sógorok **Brunner Ferencz** urnak, hosszú szenvedés után, életének 55-ik évében f. hó 8-án éjjeli fél 12 órakor a szentségek felvétele után történt gyász kimulat. A boldogultnak hült tetemei f. hó 10-én d. u. 4 órakor fognak a helybeli kath. sirkertbe örök nyugalomra letétni. Az engesztelő szent mise áldozat kedden, f. hó 15-én d. e. 10 órakor fog a szt-ferencziek templomában megtartatni. N.-Kanizsa, 1873. apríl hó 9-én. Béke hamvaira!

— **Felhívás** hazánk hölgyeire! A bécsi világkiállításon női házi munkánk és foglalkozásunkat illően bemutatni tett felhívásunkra örömmel jelenthetjük, hogy több rendbeli remek kézimunka és gazdaasszonykodási tárgy érkezett be, — melyek a magyar nők szorgalmát és képességét büszkén fogják képviselni. Mindezen és számos egyéb kiállítandó tárgyról biztosítva vagyunk, — hogy a bécsi világkiállítás bezárása után, az orsz. magyar gazdaasszony egyletbe fognak leküldetni, hogy itten egy nagyszerű kiállítást rendezhessünk —

felhívjuk tehát és felkérjük hazánk hölgyeit, szíveskednének az időre birtokaikban levő értékes és hasznos kézi munkáikat és gazdaasszonykodási ezikeket beküldeni és amennyiben némelyek elkéstek a bécsi kiállításra szánt munkáikkal, felkérjük azokat saját kiállításunkra beküldeni; — kérésünk, hogy visszhangra találand, annál inkább bátorkodunk hinni, mert ezen kiállítás jövedelméből több árveleányt reménylünk intézetünkbe felvehetni és általa könyörületes érzelmünket gazdagon fogja kielégíteni azon tudat, hogy több árveleány megmentéséhez segédkezet nyújtani el nem mulasztották. A választmány nevében: **Damjanich János** özevgye, az orsz. m. gazdasszony-egylet elnöke.

— **Klinkerut**. Lapunk hirdetési rovatában a bécsutcai klinkerut megépítésére árléjtési hirdetmény foglaltatván, az ajánlatok apr. 21-én tárgyalatnak. Az építési bizottmány közeliismerést érdemlő buzgalmán örvendünk.

— **A kehldai kápolna** és sirlóból a legilletékes helyről teljes helyreigazításnak nézvéen elébe, e célra adakozás nem gyűjtetik.

— **A nemes-déli** országos vásár apr. 28-án tartatik meg.

— **A gerédi** pusztán (Somogy megye) közelebb 3 fegyveres csavargó mutatkozott, s az erdei tanyán bort s kenyeret követeltek.

— **Gyászhir.** **Zadurovits Adolf**, főhadnagy a cs. kir. 4-ik huszár-ezrednél, folyó hó 5-én esti 11 órakor agyvelő-gyuladásban meghalt. A boldogult lengyel születésű 40 éves volt, épen azon pillanatban halt meg, amidőn századosi kinevezése már kezében volt. Temetése folyó hó 8-án délután 3 órakor az ezred tisztikara, s a keszthelyi közönség nagy részete mellett történt. Állomása Szántón volt s százada a temetésnél szintén részt vett. Benne egy jó katona s kedves barát vészett el. Nyugodjanak békében purai!

— **Megjelent** az „Apollo” zenemű folyóirat második kötetének 7-ik száma. Tartalma: **Ködfátyolképek**, egy ifju lány sirjánál, **Petényi Octávótól**; **Honvesztett**, mazur **Dusinszky Lipóttól**; **Talpra magyar!** csárdás **Czapik Jánóstól**. Szerkesztő **Fellegi Victor Budán**. — Előfizetés félévre 3 frt.

— **A nyári színház** — mint értesülünk — a Csengery-utczában lesz felállítva **Bachrach Gyula** ur telken, ugyancsak az ő buzgóságából s a színigazgatókra nézve előnyös feltételek mellett. A színház fordítandó öszeg 3 ezer frtra menne, melylyel az itteni igényeknek megfelelőleg lehet előállítani.

— **Az indóháznál** régóta tapasztaljuk azt a hiányt, hogy a jegyváltóhelynél nincs korlát, rácsokat és sokszor oly tolongás fejlődik ki, — miszerint némely gyengébb idegzetű nő iránt száznalmit s egy nemét a boszuságnak érezi az ember. Felhívjuk az igazgatóság figyelmét e körülmény orvoslására, hisz ez különben is oly csekély s nagy szolgálatot nyújt az utazó-közönségnek.

— **A cigányok által meglopott foglár:** **Csigó Mihály** Zalamegyének n. lenyeli állomásán beosztott foglár m. hó 28-án egy társával a laktanyai fegyverének tisztogatásával volt épen elfoglalva, midőn a falu más részében lakó felesége berohan hozzája, s elmondja, hogy a konyhában füstölés végett felaggatott 4 db sonkáját addig, míg szomszédasszonyával néhány szót váltott, a faluba betódult vándorezdigányok ellopták. **Csigó foglárnak**

— Lehet, de esküszöm neked, hogy az alkalmat még ma ismét megfogom találni.

— Ne esküdjél, szegény örült, mert hamis esküt teszsz.

— És én mondom neked nem — — százsor nem!

— Hadd fegyvered nyugodni Keinec, nem ezzel kell büntetned. Égy golyó ő, de nem okoz szenvedést. Ha a szív sújtva van, boszút kíván: szenvedést szenvedéssel!

— Én Avonnet is halva akarom látni, de nem kívánom, hogy ő szenvedjen! mond Keinec elhatározottan.

— Hiszen te szereted őt még?!

— Midrt kívánám hát halálát?

— Örült vagy te! Hallod, fiatal vagy, Avonne is az. Az idő még hosszú, és Avonne még nem Jahoua neje!

— Mit mondasz Carfor?

— Ma este semmit; hanem ha akarod, holnap.

— Mely órában?

— Éjfélkor.

— Hol?

— A halotti öbölben.

— Keinec, hozz magaddal egy kecskét, két tyúkot, fegyvert, golyót és löport.

— Mégogy. Minthogy te Carfor feltett szándékodat ismered, esküdjél nekem, hogy boszúm kivételében társ leszsz, ha azt máról elhalasztoz.

— Esküszöm! Három tervet fogok neked előterjeszteni; választatsz és céloz elérheted.

— Egy is biztosít engem, a fegyverem.

(Folyt. köv.)

hallgatagon várt. Kevés idő múlva löpátko kopogás riasztá fel, felugrott és a vesszős ágakat csendesen kétfelé gyűrűvén, puskáját célozásra készíté.

Epen közeledtek Jahoua és Avonne. Csak néhány másodperc és mindkettő halva esik le a fölről, — miután Keinecnek Jahoua szánt golyója hibázhatatlanul Avonnet is találja.

Megérkezett a pillanat, midőn a szerelmes pár Keinec lövésének irányában valának. Keinec hidegvérrel jól célba vevé őket. A sárkányt fölhúzá ovatosan és újját odailleszté ép tüzet akar adni, midőn egy fátol terült el szeméi előtt s megrezzenve, bátorságát elveszté s puskáját leereszté.

A fátolt alkalmasint a gyenge szél ép e veszélyes perczben eleibe vivé, mi gyakran történik e tájon, hogy kendőt, fátolt s más ruhadarabot a szél tovább-tovább visz. Ez uttal tehát ily véletlen csekélység menté meg a jegyesek életét a bizonyos haláltól.

Keinec eszmélt, s pirulva dorgálá önmagát gyávaságaért. E perczben ismét előtűntek a jegyesek egy kisebb kanyarultnál, Keinec célba vevé őket, de belátta, miszerint most egy golyóval csak Avonnet löheti meg, s Jahoua megmenekül, holott ő vagy mind a kettőt halva, vagy csak Jahouát akará látni s a leánynak kinjában gyönyörködni Ujra leereszté fegyverét s mint a macska, tovább szökött a sziklákon előre.

Néhány percz múlva ismét egy ponton fektűt, martalékjai pedig még hátra maradtak s a méla csendet lovuk patkóinak kopogása töré meg.

— Most csak nem hibázom el, gondolá s ördögi mosolyal tekinté rejtekekből az utra,

melyen megis látta őket. Jahoua arcát megvilágitá a Szent-Iván tűz lángja s épen mellére célozott, midőn hátulról egy erőteljes kar megragadá vállát, s fegyvere zörögve lehullott. Keinec félelmében a keresztvetés jelét tette, mert bár amily bátor és hidegvérű volt is mint bretagnei tengerész, ép oly babonás is, mint földieit általában. Tudván, hogy büns szándéka van, s egy lélek dorgáló megjelenését képzelé.

Háttra tekint, egy alakot lát maga előtt, hosszú löpöny- és széles kalapban.

— Keinec nem tudod, hogy ma nem szabad gyilkolni? szolt a kísértetnek tetsző alak.

Keinec felkelt s meredten nézett rá.

— Nem ismeresz Keinec? kérdi ismét.

— Ki vagy te? szolt a matröz, midőn látá, hogy nem valami tüneménynyel van dolga. Hagyj békében!

— Mondom neked, az éjjel nem szabad ölnöd.

— Pardieu! vigyázz magadra, hogy téged ne löjjelek agyon!

Az ismeretlen visszacsapá kalapját.

— Hahaha! nevetett Keinec, midőn Carfor a penmarki sáfárt ismeré meg, kit szemfényvesztő- és kineveltfeledeknek hitt az egész környék, s e kétféle tulajdonsága miatt nem földi lenynek tekinté, s félték töle.

— Mit akarsz tőlem, vagy velem? kérdi Keinec magát fölegyenesítve.

— Neked szolgálni. Segítségedre kívánok lenni Avonnén való boszúd vételénél; felel a bűbajos sáfár.

— Ahhoz nincs reád szükségem! Azt magam fogom megtenni.

— Nem hiszem, az alkalmat elfogod hibázni, mint épen most.

